

Pravenčan/ka

JAR 2025 - Číslo 1 - ROČNÍK XVII. - trojmesačník

V jarnom slnku ligoce sa svet.
Nesmelé lúče láskajú konárik, aj celý kvet.
Rieka - niekde silne, potichu inde –
podčiarkuje zvuky prírody.
Pocit šťastia v hrejivom vzduchu ožíva.
... v ňom totiž zázrak jari spočíva.
Marianna Šovčíková

Jeden by povedal, že je to v poriadku, pretože: „Kde jeden končí, druhý začína“, iný by skonštatoval: „Nikto nie je nenahraditeľný.“ No pre mňa osobne to je

veľká zmena. Rozumiem jej dôvodom skončiť v redakčnej rade a keďže sa o nich nezmieňuje v rozhovore uverejnenom v tomto čísle, pokúsim sa vám to vysvetliť takto: Myslím, že už dala všetko, čo vedela a chcela týmto novinám dať. Neodškriepiteľné je to, že ona prišla s myšlienkou vydávať obecné noviny, predostrela, presadila a zariadila to na správnych miestach. Mala víziu, mala koncept, zohnala si ľudí a tvrdo pracovala na tom, aby noviny dostala do povedomia občanov. Bola to láska k miestnym ľuďom a našej obci, ktorá jej pomáhala naše noviny tvoriť a vôbec nebudem klamať, keď poviem, že my ostatní sme jej v tom iba pomáhali.

Aj bez nostalgie mi je jasné, že už nič nebude, ako bolo. Budú noviny, budú články, budú ľudia, ktorí sa o to postarajú, pretože Pravenčana/ku chceme. Chceme to ako občania aj ako čitatelia. To, čo v tých novinách bude chýbať, je ona. Jej rozhľad, jej prehľad, jej nadhľad. Zostalo nám tu dieťa bez matky, o ktoré je potrebné sa postarať. Vlastne je to už tínedžer, a preto treba dozerať na to, aby sa nepokazil...

Pri hľadaní novej rodiny sme nadabli na vzácných a skvelých ľudí, v mene ktorých Ti môžem, drahá Jolika, svätosväte sľúbiť, že sa o Tvoje dieťa postaráme s láskou a s úctou a za mňa určite aj s myšlienkou na Teba.

Klaudia Majzlanová

Počas pôsobenia Jolany Majzlanovej na poste šéfredaktorky obecných novín Pravenčan/ka bol jej prínos neoceniteľný. A preto by sme v tomto čísle chceli vyjadriť úprimné poďakovanie za obetavosť, profesionalitu a neúnavnú snahu o dosiahnutie najvyššej kvality. Vizionárske vedenie, cit pre aktuálne témy a schopnosť motivovať tím nás inšpirovali a posúvali vpred. Práca šéfredaktorky nebola len o vedení redakcie, ale aj o budovaní silného a súdržného tímu. Vytvorila prostredie, v ktorom sa každý cítil cenený a rešpektovaný.

Milá Jolika, veríme, že Tvoje ďalšie kroky budú rovnako úspešné a naplnené ako tie doterajšie. Prajeme Ti v mene celej redakčnej rady a čitateľov veľa zdravia, šťastia a úspechov v osobnom aj pracovnom živote!

viac v rozhovore...

Pripravované akcie obce:

- Stavanie mája -posledný aprílový víkend
- Deň matiek
- Výstup na Vyšehrad
- Oslava MDD

Zápis detí do materskej školy na školský rok 2025/2026 sa uskutoční 12. 05. 2025 od 10:30 hod. do 16:00 hod.

v Materskej škole Pravenec 233, 972 16 Pravenec
Žiadosť o prijatie, podmienkach prijímania a ostatné informácie sú zverejnené na stránke materskej školy <https://mspravenec.edupage.org/>.

Zákonný zástupca, ktorý túto možnosť nemá, si môže tlačivo vyzdvihnúť osobne v MŠ od 05. 05. 2025 v čase od 10:30 do 12:00 hod. a od 14:00 do 16:00 hod.

Kalendár vývozu odpadu z PET, VKM (tetrapak), kovov a papiera

Apríl	Máj	Jún	Júl	August	September	Október	November	December
14. 15.	12. 13.	9. 10.	14. 15.	11. 12.	8. 9.	13. 14.	10. 11.	8. 9.

- Papier
 - Plast

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Od posledného vydania našich obecných novín sa obecné zastupiteľstvo zišlo trikrát a prijalo uznesenia, ktorými:

Zasadnutie OZ 8. 1. 2025

Schvaľuje:

- Dodatok č. 2 ku Kúpnej zmluve č. 2022/0309 – prevod vlastníctva nehnuteľností – bývalé SOU nábytkárske - na základe zmeny uznesenia Zastupiteľstva Trenčianskeho samosprávneho kraja číslo 853/2022 zo dňa 02. 05. 2022

Zasadnutie OZ 12. 2. 2025

Schvaľuje:

- návrh - použitie prostriedkov z rezervného fondu v celkovej výške 607 700 €:

a) Kanalizácia a ČOV v obci Pravenec	200 000 €
b) Rekonštrukcia Obecného domu	30 000 €
c) Rekonštrukcia šatní MTJ	150 000 €
d) Kamerový systém	7 000 €
e) Workoutové ihrisko	35 000 €
f) Revitalizácia verejného priestranstva	50 000 €
g) Rekonštrukcia mosta pri vstupe na futbalové ihrisko	15 000 €
h) Lesná cesta – Dunka, pod Mokradňou	86 200 €
i) Konárovisko – Pravenec – Kolónia	17 500 €
j) Zakúpenie defibrilátorov	5 000 €
k) Kosačka	10 000 €
l) Ozvučenie – Dom smútku – Dedina	2 000 €

- návrh rozpočtového opatrenia č. 1/2025, ktorým sa mení rozpočet obce na rok 2025

- žiadosť Mariána Krča, Rekreačná 1754/12 L, 972 01 Bojnice o zmenu Územného plánu obce Pravenec, parcela CKN č. 2019 k. ú. Pravenec, vo vlastníctve žiadateľa, so zaradením do najbližších Zmien a doplnkov územného plánu obce Pravenec, pričom financovanie danej zmeny a doplnku bude podobne ako v uznesení č. 33/2024 bod II. - refundáciu nákladov na obstaranie požadovaných zmien a doplnkov územného plánu obce Pravenec hradí žiadateľ a nevyhnutné úkony spojené s obstaraním zmien a doplnkov bude realizovať obec Pravenec

- žiadosť MOHENO družstvo, IČO: 55 137 016, Mrazničná ulica 674/13, 971 01 Prievidza o zmenu Územného plánu obce Pravenec, parcela CKN č. 1617/7, 1617/1, 1616, 1615, 1618

- k. ú. Pravenec, vo vlastníctve žiadateľa, so zaradením do najbližších Zmien a doplnkov územného plánu obce Pravenec, pričom financovanie danej zmeny a doplnku bude podobne ako v uznesení č. 33/2024 bod II. - refundáciu nákladov na obstaranie požadovaných zmien a doplnkov územného plánu obce Pravenec hradí žiadateľ a nevyhnutné úkony spojené s obstaraním zmien a doplnkov bude realizovať obec Pravenec

- žiadosť Vlastimila Beláňa, Mrazničná ulica 674/13, 971 01 Prievidza o zmenu Územného plánu obce Pravenec, parcela CKN č. 1617/4, k. ú. Pravenec, vo vlastníctve žiadateľa, so zaradením do najbližších Zmien a doplnkov územného plánu obce Pravenec, pričom financovanie danej zmeny a doplnku bude podobne ako v uznesení č. 33/2024 bod II. - refundáciu nákladov na obstaranie požadovaných zmien a doplnkov územného plánu obce Pravenec hradí žiadateľ a nevyhnutné úkony spojené s obstaraním zmien a doplnkov bude realizovať obec Pravenec

- poskytnutie finančného príspevku na základe žiadosti Základnej školy s materskou školou Vavrinca Benedikta, Ul. Družby 339/2, 972 12 Nedožery - Brezany zo dňa 31. 01. 2025 o poskytnutie finančného príspevku na organizáciu Dňa detí vo výške 400,-€

- správu finančnej komisie zo dňa 04. 02. 2025, súčasťou ktorej je návrh na vyradenie majetku obce

- návrh poslanca Mareka Cagaňa na navýšenie platu starostu obce o 20 % s účinnosťou od 01. 03. 2025, podľa § 4 ods. 2 zák. č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest

Berie na vedomie:

- správu o plnení uznesení

- správu hlavného kontrolóra obce o kontrolnej činnosti za rok 2024

- správy hlavného kontrolóra obce o výsledku kontroly č. 1/2025 – 1, 2, 3, 4

- správu starostu obce o činnosti obce za rok 2024

Ukladá:

- predsedovi stavebnej komisie v spolupráci so starostom obce zabezpečiť stretnutie so žiadateľom z dôvodu bližšieho určenia možností zámery pozemkov - žiadosť Ota Rendeka, Štúrova 641/35, 972 13 Nitrianske Pravno o zámenu pozemku, parcela CKN č. 255, k. ú. Pravenec

Zasadnutie OZ 27.3.2025

Schvaľuje:

- zámer obce Pravenec stať sa zakladajúcim členom „ZDRUŽENIA OBCÍ PRAVNIANSKEJ DOLINY“ spolu s nasledovnými obcami: obec Kanianka, obec Kľačno, obec Kocurany, obec Lazany, obec Malinová, obec Nitrianske Pravno, obec Opatovce nad Nitrou, obec Poruba, obec Tužina a súhlasí so založením „ZDRUŽENIA OBCÍ PRAVNIANSKEJ DOLINY“ za účelom spoločnej prípravy projektov v danom území s možnosťou získania nenávratných finančných prostriedkov na ich realizáciu.

- zmluvu o založení ZDRUŽENIA OBCÍ PRAVNIANSKEJ DOLINY, ktorého členmi sú obce: obec Kanianka, obec Kľačno, obec Kocurany, obec Lazany, obec Malinová, obec Nitrianske Pravno, obec Opatovce nad Nitrou, obec Poruba, obec Pravenec a obec Tužina.

- stanov ZDRUŽENIA OBCÍ PRAVNIANSKEJ DOLINY

Mení:

- uznesenie č. 30/2024 bod II nasledovne:

schvaľuje zámer prevodu pozemkov parc. č. C-KN, parc. č. 952/9 o výmere 496 m², z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, podľa § 9a odst. 15 písm. f, ktorý spočíva v tom, že žiadateľ sa o uvedené pozemky dlhodobo stará a využíva ich ako záhradu.

Ide o dôvod osobitného zreteľa v zmysle článku 13 ods. 1 písmeno e) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Pravenec, ktoré sú uložené v príručnej registratúre Obecného úradu v Pravenci a sú zverejnené na webovom sídle obce Pravenec, www.pravenec.sk

Pokračovanie na ďalšej strane...

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

• uznesenie č. 47/2024 bod II nasledovne: schvaľuje prevod pozemku C-KN, parc. č. 952/9 o výmere 496 m², druh pozemku: Trvalý trávnatý porast, pozemok zapísaný na LV č. 1, k. ú. Pravenec, obec Pravenec z dôvodu hodného osobitného zreteľa v zmysle zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, podľa § 9a odst. 15 písm. f, ktorý spočíva v tom, že žiadateľ má pozemok dlhodobu oplatený a o uvedený pozemok sa dlhodobu stará a využíva ho ako záhradu.

Ide o dôvod osobitného zreteľa v zmysle článku 13 ods. 1 písmeno e) Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom obce Pravenec, ktoré sú uložené v príručnej registratúre Obecného úradu v Pravenci a sú zverejnené na webovom sídle obce Pravenec, www.pravenec.sk

Všeobecná hodnota prevádzaného pozemku bola stanovená znalcom Ing. Anton Mach, Hornolulická 16, 972 01 Bojnice, v zmysle znaleckého posudku pod č. 039/2024, zo dňa 28.2.2024, vo výške 3 500 €, ktorá je zároveň kúpou cenou.

Celé znenia dokumentov si môžete preštudovať na stránke www.pravenec.sk
Marián Kmeťko - starosta obce

Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, daň z nehnuteľností a daň za psa

Výška poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na osobu a rok 2025 sa zvýšila na sumu 32,85 €. Sadzba dane za psa sa pre rok 2025 nezmenila a je 10 € za jedného psa.

Sadzby dane z nehnuteľností sa pre rok 2025 zvýšili o 10 %, čo znamená, že občan – daňovník zaplatí v roku 2025 daň z nehnuteľností vyššiu ako v roku 2024.

Poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, daň z nehnuteľností a daň za psa Obecný úrad v Pravenci bude vyberať v mesiaci máj, a to od 12. 5. 2025 do 16. 5. 2025 počas stránkových aj nestránkových dní.

Občania si v týchto dňoch budú môcť rozhodnutia na uvedenú miestnu daň a poplatok iba prevziať a uhradiť cez internet banking (elektronicky).

Marián Kmeťko - starosta obce

Správa starostu o činnosti obce za rok 2024

Vážení občania, na úvod by som sa rád poďakoval všetkým zamestnancom obecného úradu za ich nasadenie a kvalitne odvedenú prácu. Mnohí z nich vykonávali svoje povinnosti nad stanovený rámec, za čo im patrí moje úprimné uznanie. Rok 2024 priniesol viaceru personálnych zmien, nielen na obecnom úrade, ale najmä v materskej škole. Nových zamestnancov srdečne vítam v našom kolektíve a budem sa snažiť vytvoriť im čo najlepšie pracovné podmienky, ktoré im umožnia dosahovať výborné výsledky.

Ďakujem tiež poslancom obecného zastupiteľstva za ich pravidelnú účasť na poradách a verejných zasadnutiach, ako aj za podporu pri schvaľovaní rozhodnutí slúžiacich k rozvoju našej obce. Vďaka ich rozhodnutiam sa podarilo

uviesť do praxe množstvo opatrení, ktoré prispeli k rozvoju obce a efektívnemu využívaniu verejných financií.

Medzi nosné projekty, ktorými sa permanentne v našej obci zaoberáme a intenzívne na nich pracujeme, stále patria:

- príprava projektovej dokumentácie na odkanalizovanie oboch častí obce,
- projekt búrania a následnej bytovej výstavby v areáli bývalého SOU nábytkárskeho,
- a pribudol k nim projekt na kompletnú rekonštrukciu obecného úradu.

V roku 2024 bola zrealizovaná a odovzdaná do užívania výstavba prístrešku so spevnenou plochou pre automobilový park a mechanizmy Obecného úradu.

Koncom roka sme úspešne odovzdali do užívania nové workoutové a detské ihrisko s prvkami na oddych a aktívne trávenie voľného času v areáli futbalového štadiónu.

V krátkej dobe sa zrealizuje:

- skrášlenie vstupu do časti Kolónia výsadbou ovocných stromov a kvetinových záhonov,
- vybudovanie nového miesta na odkladanie konárov a drevín zo záhrad v časti Kolónia,
- rozšírenie kamerového systému v časti Dedina a inštalácia v časti Kolónia.

Momentálne máme podaných viacero žiadostí o dotácie na úpravy verejných priestranstiev a s nádejou budeme očakávať ich vyhodnotenie.

Z kultúrno-spoločenských

podujatí, ktoré naša obec organizuje, spomeniem najvýznamnejšie:

- Obecný ples,
- Folklorne slávnosti,
- Fašiangový pochod s veselícou,
- Katarínska zábava,
- Vianočná kapustnica s vystúpením folklórnej skupiny Lubená.

Ďakujem všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na rozvoji našej obce. Verím, že spoločne budeme pokračovať v nastavenom trende aj v nasledujúcom roku a budeme spolu rozvíjať našu obec.

Marián Kmeťko - starosta obce

Zo života materskej škôlky v Pravenci

Bežkovanie

Túto zimu sme nemali veľa možností užiť si s deťmi na školskom dvore radosť zo snehu, napriek tomu sme využili pár dní, kedy nasnežilo a vďaka pani Mgr. Michaele Voskárovej sa deti mohli naučiť základy bežkovania. Ďakujeme v mene detí, že mali takýmto spôsobom zážitok a spoločne si mohli zašportovať aj v zimnom období.

Karneval

Fašiangový čas prináša zábavu, radosť a veselosť. Detský karneval v tomto čase je milou tradíciou. Deti mali možnosť vopred si pripraviť obľúbené kostýmy a 26. 2. 2025 sme

sa spoločne zabavili, zasúťažili si a samozrejmosťou bola aj sladká odmena pre všetky krásne masky. Karneval nám spríjemnil aj žonglér Alex, ktorý si pre deti pripravil rôzne aktivity. Spolu s ním sa deti zabavili, uvideli žonglérske predstavenie a na záver si spoločne spravili diskotéku. Veríme, že mali z tohto dňa pekné zážitky a tešíme sa opäť o rok.

Kompostér Jurko

Dňa 25. 2. 2025 do našej materskej školy zavítal hovoriaci kompostér Jurko, ktorý našim deťom interaktívne predstavil kompostovanie. Deti sa dozvedeli veľa zaujímavých informácií o tom, ako kompost založiť, čo do kompostu patrí a čo nie, čo je na kompostovanie potrebné, aké živočíchy a mikroorganizmy kompostovaniu pomáhajú. Spoločne pridávali do kompostu suché listy, konáre, šupky z ovocia a zeleniny a na záver im vznikol kompost, teda hnojivo, ktoré môžeme opäť využiť pri sadení. Pri hrabaní hliny deti našli aj dážďovky, ktoré mohli pozorovať. Popri učení sa nových informácií sa spoločne s Jurkom naučili aj „kompostovaciu“ pesničku.

Týždeň farieb

Od 3. 2. do 7. 2. 2025 sme mali tému „týždeň farieb“. Deti sa učili spoznávať farby, ich odtiene a miešanie. Pre lepšie zapamätanie sme sa každý deň obliekli do inej farby. Deti si vytvárali strihaním a kreslením rôzne predmety alebo sa zahrali pohybovú hru v danej farbe. Veľkú radosť mali z bielej farby - kreslili si na biele tričká. Farebný týždeň bol „vyfarbený“ aj chutnými jedlami od našej pani kuchárky, ktorá deťom varila jedlo vo farbe dňa. Ďakujem rodičom za spoluprácu, ale aj zamestnancom, ktorí sa zapojili do nášho „farebného týždňa“.

Lucia Vrábelová

Výchovný koncert „Fašiang“

Zábava, radosť a smiech. Aj podľa toho spoznáme, že je obdobie fašiangov. Porozprávajte nám o zvykoch a tradíciách v tomto veselom období prišla pani Marta Pažická so svojimi kolegami. Deti mali možnosť vidieť kroje a dozvedieť sa o zvyklostiach, ktoré sa u nás na Slovensku dodnes dodržiavajú. Spoločne sme sa zabavili na hudbu, tancovali sme s metlou aj s medvedom a mali sme možnosť počuť aj rôzne hudobné nástroje. Ďakujeme, že sme si spoločne mohli užiť tento deň plný radosti a smiechu a tešíme sa na ďalšiu spoluprácu.

Spracovali: Lucia Vrábelová a Mgr. Barbora Pupáková

Zimné slávnosti folklóru

Prvá februárová sobota sa v našej obci niesla v znamení folklóru, zábavy a tanca. O 18.00 hod sa vo veľkej sále obecného domu konal 32. ročník Zimných slávností folklóru. Fašiangové zvyky, ľudové piesne a tradičnú fašiangovú zábavu nám priniesli spevácka skupina Vrbinka z Pravenca, Divadelný a folklórny súbor Sielnica z Lazian, folklórna skupina Lubená z Poluvsia. Špeciálnym hosťom programu bola folklórna skupina Senior Vtáčnik. Toto podujatie je dôkazom toho, že ani v dnešnej modernej a uponáhľanej dobe nezabúdame na naše zvyky a tradície.

Spracovala: Lenka Kmeťová.

Rozhovor s bývalou dušičkou Pravenčanky

1. Koľko rokov ste pracovali v Pravenčan/ke a ako ste sa dostali k práci šéfredaktorky?

Do Pravenca sme sa prisťahovali v roku 2006. Spoločenské stretnutia s novými obyvateľmi sa väčšinou konali v bistre u Julka Gebrlína, kde prevažovala mužská spoločnosť a chlapské reči. To ma v podstate podnecovalo k tomu, aby som založila Ženský klub, kde by sa mohli porozprávať a vyzozprávať aj ženy. Z feministickej myšlienky ostal len názov obecných novín – Pravenčan/ka, ktoré som v roku 2008 založila. Za podnecovanie a podporu ďakujem Jaroslavovi Šovčíkovi a Mariánovi Krčovi. Žiaľ, vtedajšia obecná rada nesúhlasila s ich vydávaním. Napriek tomu sa mi podarilo nájsť obetavcov, ktorí boli ochotní so mnou spolupracovať aj bez finančnej odmeny. Prvými členmi sa stali Klaudia Majzlanová, Jolana Bobocká, Ing. Róbert Mikulášik, Roman Wesserle, Jozef Kmeť a František Tisoň. Nulté číslo vyšlo v septembri 2008 a decembrové číslo v roku 2008 už bolo schválené na základe žiadosti do Národnej agentúry ISSN. Boli sme zaregistrovaní v evidencii periodickej tlače. Odvtedy Pravenčan/ka vychádza štvrtročne. Z jej založenia vyplynula aj moja funkcia šéfredaktorky. Svoj sen som si splnila.

2. Aké boli Vaše najväčšie výzvy počas Vášho pôsobenia na tejto pozícii?

Najväčšími výzvami bolo zakaždým čo najviac zaujať a získať články, z ktorých by sa čitatelia dozvedeli niečo nové.

3. Ako sa zmenila práca v novinách od začiatku Vášho pôsobenia až doteraz?

Práca v novinách sa v postate nemenila, stále bolo treba hľadať niečo nové, o čom sme sa ešte nezmiňovali, hoci kolobeh akcií v obci ostával rovnaký. Obmieňali sa však členovia v našej redakčnej rade. V roku 2015 sme sa z recyklovaného papiera posunuli na kriedový papier a v roku 2017 vyšla prvá farebná tlač.

4. Ako hodnotíte spoluprácu s redakciou a miestnymi obyvateľmi?

Stávalo sa pomerne často, že nás pochválili za nejaký text, ale dostali sme aj slová kritiky za zle odfotenuú lipu, neostré fotografie, gramatické chyby. Väčšinou som odpovedala: „Aj kôň má štyri nohy, a predsa sa potkne...“ Podobné slová sme si vzali k srdcu. V septembri v roku 2022 pri príležitosti osláv 75. výročia prvej písomnej zmienky obce obdržala naša redakčná rada obecného časopisu Pravenčan/ka Pamätný list za obetavú žurnalistickú prácu v prospech obyvateľov obce. Z tohto ocenenia sme sa veľmi tešili a vážime si ho doteraz.

5. Čo sa Vám najviac páčilo počas práce v novinách?

Pri písaní a čítaní textov som sa aj sama dozvedela mnoho poučných vecí a zoznámila sa so zaujímavými ľuďmi.

6. Kde vidíte budúcnosť dedinských novín a aký odkaz by ste chceli zanechať čitateľom a celému tímu redakčnej rady?

Verím, že kreativita nových aj zostávajúcich členov redakčnej rady bude nevyčerpatelná. Prajem im veľa radosť a energie pri tvorení každého nového čísla. Nové vízie a budúcnosť našich novín s radosťou odovzdávam do ich rúk.

V prvom rade by som chcela poďakovať všetkým bývalým aj terajším členom redakčnej rady. Klaudii Majzlanovej, mojej oddanej súputníčke, ktorá so mnou od začiatku tvorila prvé písmenká v našich novinách, Jolane Bobockej, Romanovi Wesserlemu, Ing. Róbertovi Mikulášikovi, Jozefovi Majzlanovi st./ bývalý starosta/, Jozefovi Kmeťovi, Františkovi Tisoňovi, Ing. Mariánovi Dvorskému, Mgr. Jozefovi Šebestovi, Mgr. Romanovi Mikovi, Mgr. Petre Kašiakovej a Mariánovi Kmeťkovi. Veľká vďaka patrí aj našim najčastejším prispievateľom - Jozefovi Majzlanovi/Kompót/, Lýdii Mendelovej, Jane Kmeťovej, Marianne Šovčíkovej, Helene Minichovej a Martinovi Jánošíkovi.

Spracovali: Lucia Vrabelová a Lenka Kmeťová

Fašiangy -Turíce, Veľká noc príde ...

Fašiangy sú odpradávnou prechodným obdobím od Vianoc k Veľkej noci, alebo ľudovo povedané, od zimy k jari, a taktiež odkazujú na príchod pôstneho obdobia. Počas fašiangov sa organizovali rôzne plesy, bály, svadby, oslavy či zábavy. V neposlednom rade nesmeli chýbať zabíjačky, či už doma v súkromí, alebo obecné, na ktoré sa ľudia veľmi tešili. Fašiangové obdobie bolo pred 40 dňovým pôstom, proste obdobie, kedy sa každý snažil dosýta sa najesť, zabaviť sa, dopriať si toľko požívne a veselosti, koľko sa dalo.

Ako každý rok, aj tentokrát sa v našich oboch častiach obce konal fašiangový sprievod. Veselá chasa sa dohodla potešiť občanov touto tradíciou, v časti Kolónia 22. 2. a v časti Dedina 1. 3. 2025, kde sme večer v kultúrnom dome, za sprievodu smútiacej družiny, pochovali našu kmotru Basu. Tu patrí veľká vďaka Vrbinke a klubu dôchodcov. V oboch

teplý čajík, kávička či „za jeden, za dva“ na zahriatie.

Masky boli všetky krásne, každá bola jedinečná, či už vytvorená doma, alebo požičaná. Bolo ich neúrekom, nechýbala medzi nimi Giovanna, cigánka, čert, mucha Tse-tse, vodník, lienka, pes prítulný, kráľ, lev, Pipi dlhá pančucha, Malá morská víla,

častiach obce sa po sprievode večer konala zábava, kde hral Dj Urbi a v kuchyniach sa zvrátili Vladino, Erik, Majka, Janka, Ferko, Monika, ktorí pripravovali chutné praženice z vašich darov. Na stoloch taktiež nechýbala ochutnávka klobások, šišiek, fánok.

Výnimočné a veľmi milé bolo, že sa do sprievodu zapojili celé rodinky. Vidieť baviť sa tri generácie súčasne je niečo úžasné. Je to veľmi dôležité pre zachovanie tradícií zapájať aj mladšie generácie. Hudbu a spev bolo počuť už z diaľky, niektorí spoluobčania prichystali pred svojimi domami stolíky s občerstvením pre veselú chasu, za čo im veľmi pekne ďakujeme. Spievali a tancovali spolu s fašiangovníkmi. Ulice v tento deň neboli obdarené len spevom a smiechom, ale aj vôňou šišiek, fánok, ako aj chlebíkom vo vajíčku, zemiakovými plackami alebo masťeným chlebíkom s cibulkou a mnohými inými dobrotami. Samozrejme nechýbal

princezná, policajt či smrčka, a dokonca Turoň.

A pri tejto maske Turoňa by som sa chvíľku zastavila a trochu vám ju predstavila a opísala. Fašiangovník Jožko Pös si vytvoril túto originálno-tradičnú masku, tak povediac doma na kolene, a

ktorá nás celou cestou ochraňovala. Je zaujímavá nielen výzorom, ale aj významom. Názov Turoň je odvodený od tura, prípadne kozy/podľa kraja, v ktorom sa nachádzate/, zvierata symbolizujúceho silu a plodnosť. Domácnosti s týmito zvieratami sa pýšili božou ochranou nad svojím majetkom a požehnanými prírastkami.

Maska predstavuje volskú alebo koziu hlavu s rohami a zvoncami a bola vnímaná ako ochranná bytosť, ktorá mala odháňať zlé sily a prilákať tie, ktoré zabezpečili úrodu a prosperitu. Ľudia boli na ňu patrične hrdí pre jej ochranu, a preto som aj ja veľmi rada, že sa vraciame k niektorým tradičným maskám, ktoré majú pre nás nielen duchovný

význam. Toľko dnes k Turoňovi a na budúce si predstavíme ďalšiu originálno-tradičnú masku.

Veľké ďakujem za organizáciu oboch akcií patrí Komisii pre kultúru, šport, mládež a vzdelávanie v Pravenci, OcÚ v Pravenci a všetkým zúčastneným s veľkým srdcom!

Spracovala Naďa Hanusková

Čo prezrádzajú matriky?

V škole nás učili tzv. veľké dejiny: ríše, kráľov a cisárov, revolúcie, veľké vojny, dobyvateľov. Ale dejiny majú aj regióny, mestá či dediny, ba aj naše rodiny. Už dlhšiu dobu sa venujem histórii Pravenca a celého regiónu, ale až v poslednom období som sa zamerlal aj na bádanie rodokmeňa mojej rodiny - priezviska Majzlan. A toto bádanie prinieslo aj nové poznatky o našich predkoch z Pravenca.

Zaujímavým prameňom pre poznávanie Pravenca sú staré matriky. V súčasnosti sa nachádzajú v Štátnom oblastnom archíve v Nitre, ale môžete ich nájsť aj na internete. Od roku 1692 sú tieto údaje zaznamenané v matrike farnosti Brezany, kam okrem nás patrili aj Nedožery, Poluvsie a zaniknutá dedina na mieste dnešnej Kolónie - Lihotka. Zaznamenávali sa všetky narodenia, svadby a úmrtia obyvateľov našej farnosti. Môžeme z nich teda vyčítať základné životopisné údaje o našich predkoch.

Samozrejme, matrika nemohla zachytiť obdobie pred svojím vznikom. Ale mená najstarších rodín Pravenca máme zaznamenané prvýkrát v dokumente z roku 1675, ktorý sa nachádza v Archíve Bojnice: Kmeť, Mendel, Kozár, Hrnčiar, Ďurian (Ďurine), Stanko, Poľak (Poliak) a niekoľko ďalších, ktoré časom vymreli „po meči“ alebo sa vysťahovali. V prvých zápisoch našej matriky po roku 1692 nachádzame už aj Majzlanovcov (ktorí prišli z Majzľa-Vyšehradného), Krčovcov, Rendekovcov, Klimantovcov, Še(o)včíkovcov, Hanuskovcov, Dleskovcov (zrejme Gleskovcov), Kmeťkovcov, teda mená, ktoré pretrvali dodnes. Ale nachádzame v Pravenci aj rodiny, ktoré boli našimi súčasníkmi vyše dve storočia: Fajka, Červený, Horniak, Štefan, Krébes, Šindler a ďalší. Od polovice 18. st. už máme doložených Filkorna, Melišku, Znamenáka, Hrubého, Brídu, Herchela, Kobelu, Gandela, trochu neskôr Šujana, Ert(e)la.

Zaujímavé sú krstné mena. Nerobil som štatistiku, ale odhadom viac ako polovicu všetkých tvorili mená Ján, Juraj, Mária a Anna. Až potom nasledujú Jozefovia, Štefanovia, Pavlovia, Magdalény, Zuzany a Doroty.

Priam deprimujúcim čítaním sú zaznamenané roky dožitia. Len výnimočne sa ľudia dožívali veku nad 70 rokov, ale väčšina dospelých umierala 50 - 60 ročných, ba často aj podstatne skôr. Každá choroba bola v princípe smrteľná, pretože ľudia boli odkázaní len na svojpomoc, ľudových

liečiteľov, bylinky a rozličných šarlatánov. Nedostatočná hygiena, neznalosť, nezdravé studne, ktoré sa nachádzali neďaleko hnojísk, epidémie a morové nešťastia boli súčasťou každodenného života. Priam desivé čítanie ale predstavuje detská úmrtnosť, ktorá bola mimoriadne vysoká. Môjmu priamemu predkovi Jurajovi nar. 1694 umrelo 6 detí z ôsmich do 5. roku života! Nesmierne zúfalstvo v dedine zavládlo v roku 1760, keď akási epidémia skosila 10 (!) detí v jedinom mesiaci, za tri mesiace spolu 15 detí. Juraj Hanuska s manželkou prišli postupne o tri deti: dvoj-, 6- a 8-ročné...

Aspoň trochu radosti prinášali svadby, ktoré bývali sviatkom celej dediny. Konali sa takmer výlučne v zimných mesiacoch, keď nebola práca na poli. Dievčatá sa vydávali zriedkavo po 16. roku, veľmi často medzi 18 - 22 rokov a „staré dievky“ po 23. roku. Keďže ľudia umierali mladí, bolo veľa vdov a vdovcov, ktorí pomerne často opäť uzatvárali manželstvo, ženy zvyčajne z existenčných dôvodov. V tom prípade neboli zriedkavé aj veľké vekové rozdiely. Pravenčania sa sobášili takmer výhradne v rámci dediny, zriedkavo v rámci farnosti a len výnimočne úplne mimo. Tento trend sa v podstate zmenil až po vojne.

Jozef Majzlan /Kompót/

Veľkonočné farebné pečenie

Kedy napiecť pestré farebné koláčiky, ak nie k veľkonočným sviatkom? Prečo nemať na veľkonočnom stole okrem farebných vajčiek, sviežich kvetov, veselých kuriatok či zajkov aj pestré farebné maškrtky? Zamyslela som sa, trocha sa prehrabala vo svojich receptoch, niečo odklonila od originálu a ponúkam pár farebných a ako bonus aj zdraviu prospešných koláčikov, ktoré mám zaručene vyskúšané.

ORANŽOVÝ HODVÁBNY MRKVÁČ

Potrebujeme:

- 2 veľké mrkvy
- 3 vajcia
- 1 šálku mlieka
- 2 šálky cukru
- 1 šálku oleja
- 3 šálky polohrubej múky
- 1 prášok do pečiva
- 200g kyslej smotany

- 200g horkej čokolády

Postup:

Očistené nakrájané mrkvy vložiť do veľkého mixéra, pridať vajcia, mlieko, cukor, olej a zapnúť mixér asi na minútu. Túto krásnu oranžovú zmes preliať do misy, pridať múku a prášok do pečiva. Vyliat' na menší plech (vymastený a pomúčený) a piecť 25 minút na 200 °C. Po vychladnutí natrieť zmesou z roztopenej čokolády a kyslej smotany. Do našej rubriky sa toho viac nepomestí, ale verím, že by ste túto farebnú dúhu poľahky vyskladali do dokonalosti pomocou ďalších veselých receptov. Mne ešte prichádzajú na myseľ punčové rezy, citrónový cheesecake, pomarančová bábovka. Alebo cviklový red velvet. Možno nabudúce...

Klaudia Majzlanová

Futbalové okienko

Naši futbalisti odohrali nasledovné zápasy:

VII. liga muží

9.3. Bojnice - Pravenec	3:2
23.3. Pravenec - Nedožery Brezany	1:0
30.3. Handlová - Pravenec	2:2

V celkovej tabuľke sme na 15. mieste.

IV. liga - U13 - Mladší žiaci

V celkovej tabuľke na 9. mieste.

Všetkým našim futbalistom prajeme veľa síl a výborné športové výsledky.

Zdroj:

<http://www.oblfzprievidza.sk/>,

<https://sportnet.sme.sk/futbalnet>

Spracoval: Mgr. Roman Mik

**Nikdy nestratíš niekoho, koho nosíš vo svojom srdci.
Možno stratíš jeho prítomnosť, hlas, jeho vôňu.
Ale to, čo si sa od neho naučil,
čo zanechal v tvojom srdci, to nestratíš nikdy.**

Stanko Anton	73 r.	Pravenec 47
Kmeťová Ľudmila	76 r.	Pravenec 77
Obert Urban	92 r.	Pravenec 275
Kučerová Mária	65 r.	Pravenec 278
Šujan Vincent	89 r.	Pravenec 296
Matyašovský Ján	80 r.	Pravenec 275
Petrášová Anna	79 r.	Nitrianske Pravno
Červeňová Marika	76 r.	Nedožery Brezany

Prípravka MTJ Pravenec U11

Naša prípravka začala zimným miniturnajom v Prievidzi v decembri 2024, kde sme prehrali s Prievidzou 4:2 a vyhrali sme s Kamencom pod Vtáčnikom 7:3.

Po zápasoch všetci futbalisti prípravky U11 dostali balíčky, ktoré zasponzorovali p. J. Tipul a p. M. Grom. Touto cestou im rodičia aj deti ďakujú.

V januári 2025 sme odohrali oblastný futbalový turnaj v športovej hale v Prievidzi, kde sme obsadili 6. miesto. Za najlepšieho hráča turnaja bol vyhlásený náš hráč Timon Bobok. Trénujeme 2x do týždňa. Kto by mal záujem hrať futbal za prípravku MTJ Pravenec U11, hľadáme futbalistov/futbalistky, ročník 2015 - 2019. Bližšie info Vám poskytneme na č. t. 0915 475 904. Sezóna začína koncom marca. Po ukončení jarnej súťaže máme malé posedenie - objednáme pizzu a všetci hráči a hráčky U11 dostávajú ocenenia. Podakovanie patrí OcÚ Pravenec, p. Kamenskému a na jeseň zase robí ukončenie p. Vlasta Krčová v Zanzibare, ktorej tiež patrí podakovanie.

Všetkým sponzorom ĎAKUJEM!!!

tréner Peter Jaško

prípravka MTJ Pravenec U11

**Milí budúci priatelia a všetci známi, tak už som
konečne medzi vami.**

Ugróczyová Oktávia Grace

marec 2025

Vaše nápady, pripomienky, postrehy a príspevky radi uvítame aj v nasledujúcom čísle.

S vašou spoluprácou bude čítanie našich novín pestrejšie a zaujímavejšie pre všetkých.

Vašu poštu prijímame: V obecnej schránke, ktorá je umiestnená na OcÚ Pravenec a v časti kolónia v obecnej knižnici. Na e-mail: pravencan@centrum.sk

Pravencan(ka) - noviny pre občanov a priateľov obce Pravenec, EČ: EV50/08, ISSN 1337-8457

Vydáva - Obec Pravenec, 972 16 Pravenec 208, IČO: 00318434, nepredajné. Redakčná rada si vyhradzuje právo na konečnú korektúru a redigovanie - úpravu textov. Nevyžiadané rukopisy, fotografie a kresby redakcia nevracia. Za pochopenie ďakujeme.

Redakčná rada - Predseda: Marián Kmeťko, členovia: Klaudia Majzlanová, Jana Kmeťová, Mgr. Petra Kašiaková, Mgr. Roman Mik, Jozef Majzlan, Adam Brecko, Lenka Kmeťová, Nada Hanúsková, Lucia Vrābelová, Mgr. Barbora Pupáková

Grafická úprava - Mgr. Roman Mik. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva ich vydavateľ. Akékoľvek rozmnožovanie časti alebo celku textov, fotografií, grafiky akýmkoľvek spôsobom, v slovenskom, ale aj v inom jazyku bez písomného súhlasu vydavateľa je zakázané. Fotografie sú chránené autorským zákonom. Podpísané články vyjadrujú názory autorov a nemusia byť totožné so stanoviskom redakcie a vydavateľa.